

Laumontit, Horten. Anal. Chr. Oftedahl.

	Vekt %		Omregnet til 80 O	Teoretisk for det rene Ca-ledd
SiO ₂ ...	50.59	Si	25.86	26
Al ₂ O ₃ ¹ ..	23.16	Al	13.96	14
CaO ...	13.17	Ca	7.24	7
H ₂ O+ ..	10.68	H ₂ O+ ..	18.28	} 25
H ₂ O [÷] ..	2.18	H ₂ O [÷] ..	3.64	
99.78				

Summen av sesquioksyder er angitt som Al₂O₃, men dette er tilstrekkelig nøyaktig, da jerninnholdet er meget lite (0,1 %). I annen kolonne er antall metallatomer og vannmolekyler omregnet, svarende til en sum av surstoffatomer bundet til metallatomer=80. Laumontit har formelen (Ca,Na)₇ Al₁₂ (Al,Si)₂ Si₂₆ O₈₀ 25H₂O. Tabellen viser at den analyserte laumontit stemmer pent overens med det Na-frie endeled, med undtagelse av vanninnholdet. Når alt H₂O[÷] anses kjemisk bundet, inneholder mineralet nesten 22 H₂O. Men et lavere vanninnhold enn det teoretiske er vanlig å finne hos laumontit.

Dette mineral er ikke tidligere kjent fra Oslofeltet, og i Norge er det bare funnet på Kongsberg² og i Flåt grube, Evje³.

Mineralogisk institutt, Blindern, mars 1945.

Christoffer Oftedahl.

Til opprinnelsen av mineralnavnet „Ægirin“.

Det lille manuskriptet som er gjengitt nedenfor (i forfatterens ortografi og med hans egen tegning) ble i sin tid funnet på Geologisk museum i Oslo av professor Jakob Schetelig. Etter Scheteligs oppgave er det skrevet av presten M. T. ESMARK, sønn av professor Jens Esmark, sannsynligvis i 1834. Det var Scheteligs mening at manuskriptet skulle publiseres ved en passende leilighet.

Aegirit⁴ fra en lille Øe udenfor Stokøe.

Det har en sortegrøn Farve som undertiden nærmer sig den gulgrønne og forekommer kun chrystalliseret. Chrystallerne ere 6 sidige, uligesidede Søiler med skjævt paasatte Endeflader paa de smaleste Sideflader, ligesom og sammes paralelle Sideflader ere ligestore. Sidefladerne

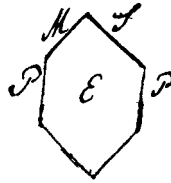
¹ Sum sesquioksyder.

² G. Leonard i 1843, nylig av H. Neumann, N. G. U. nr. 162.

³ Funnet av C. Bugge i 1903, se P. Schei, *Nyt Mag. f. Natv.* 43, 1905, p. 143.

⁴ Mineraliets Farve er den sortegrønne, ligesom det og findes paa en lille Øe i det aabne Hav i Sydost fra Stokøetangen, hvorfor jeg tager Benævnelsen efter den oldnordiske Havgud, Ægir.

ere sribede efter Længden, glindsende saavel udvendig, som indvendig af halvmetallisk Glands, udvendig forekommer de oftere anløbne med Regnbuefarver; Længdebruddet er bladigt med ufuldkomne Gjennemgange paralelle med Sidefladerne, Tværbruddet er derimod smaat musklig med en Gjennemgang, som er fuldkommen og tillige paralel med Ende-fladerne; Brudstykkerne ere ubestemt hjørnede ikke synderlig skarpkantede, ugjennemsigtige i Kanterne, modtage et gulgønt Strøg, ridser Feldspath meget let, men ridses med nogen Vanskelighed af Quartz, giver Ild med Staalet, springer let i Stykker og trækkes ikke af Magneten. Dets Sp. V. er=3,425.

$$\begin{aligned}
 P: M &= 134^\circ \\
 M: S &= 92^\circ \\
 P: S &= 134^\circ \\
 M: E &= 105^\circ
 \end{aligned}$$

For Blosørøret forholder det sig, som følger: For sig selv smelter det meget let til et sort Glas; med Borax giver det, saavel paa Kul, som paa Platintraad, et guult Glas; med Tin reagerer det ikke for Titan. Med Soda erholdes et guulgraae ugjennemsigtigt Glas, som opløst i Vand, og dryppet paa Sølv, ikke viste Spor af Svovelsyre, ligesom der ei heller ved Slemning fandtes Spor af noget Metal.

Aegirit findes paa en lille Øe i Sydost fra Stokøetangen, indsprængt i Syenit. Chrystallerne ere af $\frac{1}{2}$ Alen Størrelse indtil naalformige. I Forening med dette Mineral findes her Elæolith, magnetisk Jernsteen, Zircon, og et lille Stykke Thorit er og fundet her.

13. Jan. 1835 skriver Berzelius fra Stockholm at professor Esmark har sendt ham et nytt mineral som han (Esmark) vil kalle Aegirin. (Neues Jahrbuch f. Min. etc., 1835, p. 184.)

Den „lille Øe“ kan ikke være annet enn Låven. (Se også W. C. Brøgger, Z. Krist., 16, 1890, Allg. Theil pp. 8, 121 og Spec. Theil p. 296.)

Red.